

Економски факултет
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВО

План рада на предмету

Модул: Економија, пословно управљање и статистика

Година: Прва

Семестар: Пролећни

Фонд часова: (нпр. 60П+60В)

ЕСПБ: 10

I ЦИЉ ПРЕДМЕТА

- 1) Оспособљавање студената да, у различитим облицима евиденција, припреме специфичне финансијско-рачуноводствене информације и презентују их у Извештају о финансијском положају (Билансу стања) и Извештају о резултату (Билансу успеха).
- 2) Оспособљавање студената да оцене економске последице пословних активности ентитета и улогу, могућности и ограничења рачуноводства у заштити јавног интереса уз истовремено задовољавање информационих потреба управе, инвеститора и кредитора извештајног ентитета у процесу доношења економских одлука.
- 3) Усмеравање студената ка развијању свести о неопходности прихватања постулата професионалне рачуноводствене етике.

II ИСХОДИ ПРЕДМЕТА

Након савладане материје очекује се да је студент оспособљен да:

- 1) разликује основне елементе финансијских извештаја,
- 2) користи различите књиговодствене инструменте у поступку књиговодственог обухватања економских догађаја,
- 3) примени захтеве рачуноводствених начела, принципа уредног књиговодства и Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) приликом књиговодственог евидентирања пословних догађаја насталих у ентитету а који су узроковани обављањем редовног пословног циклуса,
- 4) разликује основне карактеристике пореза на додату вредност,
- 5) процени утицај избора метода обрачуна отписа некретнина, постројења и опреме и метода обрачуна кретања залиха на информације презентоване у финансијским извештајима,
- 6) утврди (обрачуна) периодични резултат према захтевима метода трошкова укупних учинака и метода трошкова продатих учинака,
- 7) састави два основна финансијска извештаја привредног друштва – Извештај о финансијском положају и Извештај о резултату и
- 8) процени утицај и значај законске и професионалне регулативе на квалитет финансијско-рачуноводствених информација.

Конкретни исходи учења за сваки општи исход

- 1) разликује основне елементе финансијских извештаја (ФИ): појмовно дефинише елементе ФИ, објасни међусобне везе елемената ФИ, објасни информациону садржину елемената ФИ,
- 2) користи различите књиговодствене инструменте (КИ) у поступку књиговодственог обухватања економских догађаја: појмовно дефинише и шематски прикаже сваки КИ, објасни место и задатке сваког КИ у глобалној књиговодственој процедури,
- 3) примени захтеве рачуноводствених начела, принципа уредног књиговодства и Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) приликом књиговодственог евидентирања пословних догађаја насталих у ентитету, а који су узроковани обављањем редовног пословног циклуса,
- 4) разликује основне карактеристике Пореза на додату вредност (ПДВ): дефинише ПДВ, објасни фазе опорезивања
- 5) процени утицај избора метода обрачуна отписа некретнина, постројења и опреме (НПО) и метода обрачуна кретања залиха на информације презентоване у финансијским извештајима: објасни факторе на основу којих се врши избор метода отписа, објасни разлике између метода отписа, образложи утицај сваког метода на висину трошкова отписа НПО и вредност НПО, обрачуна трошкове отписа НПО уз коришћење функционалне и временских метода отписа, објасни логику која се користи у четири основна метода обрачуна кретања залиха, наведе и објасни факторе који условљавају избор метода, објасни утицај сваког метода на висину трошкова материјла и вредност залиха, на конкретном примеру примени сваки метод
- 6) утврди (обрачуна) периодични резултат према захтевима метода трошкова укупних учинака и метода трошкова продатих учинака: разуме карактеристике сваког метода и последице њихове примене на организацију рачуноводства, објасни врсте информација које се презентују коришћењем различитих метода и њихову употребну вредност за кориснике ФИ;
- 7) састави два основна финансијска извештаја привредног друштва – Извештај о финансијском положају и Извештај о резултату: припреми наведене ФИ по методу трошкова продатих учинака и по методу укупних трошкова; и
- 8) процени утицај и значај законске и професионалне регулативе на квалитет финансијско-рачуноводствених информација: познаје врсте законске и професионалне регулативе и зна да примени специфичне захтеве .

III САДРЖАЈ/СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА

Табела 1: Садржај разврстан по недељама семестра

	ПРЕДАВАЊА (теме по недељама)	ВЕЖБЕ (теме по недељама)
1.	(1) Појам и задаци рачуноводства; (2) Појам, предмет, циљеви и задаци књиговодства;	1) Уводни час – информисање о начину изучавања предмета, садржини колоквијума и испита; 2) Историјски развој рачуноводства, Коментар Задатка број 1 из Збирке задатака; Књиговодствена документација;
2.	(1) Рачуноводствена начела; (2) Економске промене и њихов утицај на имовину предузећа;	1) Појам и задаци рачуноводства; Појам, предмет, циљеви и задаци књиговодства; 2) Биланс стања и његови елементи; Типови економских промена;
3.	(1) Рашчлањавање биланса на рачуне; (2) Глобална процедура у књиговодству и књиговодствени инструменти: Инвентар имовине; Биланс стања; Књиговодствена документа; Дневник;	1) Књиговодствени инструменти; Формалан закључак књига; 2) Помоћне књиге;
4.	(1) Глобална процедура у књиговодству и књиговодствени инструменти: Главна књига; Помоћне књиге; Предзакључна књижења; Закључни лист; Формалан закључак књига; Годишњи обрачун; (2) Принципи уредног књиговодства; Грешке у књиговодству и њихово исправљање; Принципи вредновања имовине предузећа;	1) Рачуноводствена начела; 2) Принципи уредног књиговодства;
5.	(1) Књиговодствено евидентирање улагања и повлачења сопственог капитала у предузећима различитих правних форми; Књиговодствено евидентирање промена позајмљеног капитала; (2) Фер вредност као основа за вредновање;	1) Тест; 2) Књиговодствено евидентирање промена на сопственом капиталу друштва лица и друштва капитала;
6.	(1) Књиговодствено обухватање улагања у учешћа, ХОВ и дугорочне пласмане; (2) Књиговодствено обухватање улагања у сталну имовину у материјалном и нематеријалном облику; Врсте релевантних пореза;	1) Књиговодствено евидентирање промена на сопственом капиталу друштва лица и друштва капитала; 2) Књиговодствено евидентирање: Позајмљеног капитала предузећа, Пласирања слободних новчаних средстава у учешћа дугорочне пласмане и хартије од вредности; Фер вредност као основа за вредновање;
7.	(1) Књиговодствено обухватање набавке материјала и робе; Врсте релевантних пореза; (2) Књиговодствено обухватање набавке робе; Евиденција робе по стварним набавним и продајним вредностима; ПДВ у улазним фактурама;	1) Књиговодствено евидентирање улагања у сталну имовину у материјалном и нематеријалном облику и релевантна документација; 2) Књиговодствено евидентирање материјала на путу, материјала на обради и доради и релевантна документација;

8.	(1) Начини измирења обавеза према добављачима и њихово књиговодствено евидентирање; Појам и подела трошкова и расхода; (2) Трошкови отписа основних средстава (некретнина, постројења и опреме); Трошкови материјала, ситног инвентара и амбалаже; Трошкови услуга;	1) Књиговодствено евидентирање набавке робе – евиденција по стварној набавној вредности, калкулација, ПДВ у улазним фактурама и релевантна документација; 2) Књиговодствено евидентирање набавке робе – евиденција по продајној вредности и калкулација;
9.	(1) Трошкови зарада; Временско разграничавање унапред плаћених трошкова; (2) Временско разграничавање обрачунатих трошкова, Дугорочна резервисања; Временско разграничавање стварних трошкова;	1) Обрачун утрошака материјала и релевантна документација 2) Обрачун и књиговодствено евидентирање трошкова отписа основних средстава (некретнина, постројења и опреме);
10.	(1) Појам и врсте расхода; (2) Појам прихода и њихово признавање; Врсте прихода;	1) Књиговодствено евидентирање трошкова зарада, трошкова производних услуга и трошкова непроизводних услуга и релевантна документација; 2) Књиговодствено евидентирање прихода;
11.	(1) Приходи од продаје готових производа, услуга и робе; ПДВ у излазним фактурама; (2) Предзакључна књижења: Корекција салда рачуна стања;	1) Књиговодствено евидентирање продаје робе, ПДВ у излазним фактурама и релевантна документација; 2) Припрема за колоквијум; ¹
12.	(1) Предзакључна књижења: Временско разграничавање прихода и расхода; и Расходовање основних средстава (некретнина, постројења и опреме); (2) Обрачун трошкова и калкулација цене коштања учинака;	1) Предзакључна књижења, први део; 2) Предзакључна књижења, други део;
13.	(1) Обрачун периодичног резултата методом трошкова продатих учинака; (2) Обрачун периодичног резултата методом укупних трошкова;	(1) Обрачун трошкова и калкулација цене коштања учинака; 2) Обрачун периодичног резултата методом трошкова продатих учинака;
14.	(1) Контни оквир - појам, значај и претпоставке за изградњу; Основне карактеристике контног оквира по билансном и функционалном принципу; (2) Прилагођавање књиговодства и пословни циклус;	1) Обрачун периодичног резултата методом укупних трошкова; 2) Расподела добитка и покриће губитка; Упис предиспитних поена;
15.	(1) Професионална рачуноводствена регулатива; Примена ИТ у рачуноводству и финансијском извештавању (2) Израда задатка са завршног испита	1) Израда испитног задатка; 2) Упис поена;

¹ Колоквијум ће за студенте свих група за вежбе, као и за студенте претходних генерација, бити одржан ван термина за наставу, у суботу 13. маја 2023. године према детаљном распореду који ће бити објављен у току седмице одржавања колоквијума.

IV МЕТОДЕ ИЗВОЂЕЊА НАСТАВЕ

Начин рада на часовима предавања:

На предавањима ће материја предмета бити презентирана уз коришћење Пауер Поинт презентација и навођење илустративних примера чије коришћење има за циљ да олакша разумевање и усвајање теоријских разматрања.

Начин рада на часовима вежби:

Предвиђено је да се на часовима вежби, кроз групни рад, ураде методолошки примери, односно студије хипотетичких случајева које ће илустровати утицај пословних промена на поједине позиције биланса стања и биланса успеха.

Структура једног блока часова (2 школска часа) је следећа:

- рекапитулација теоријских знања неопходних за израду примера предвиђеног за тај блок часова - активност студената,
- израда методолошког примера кроз активно учешће студената и
- закључна разматрања и дискусија.

V ПРАЋЕЊЕ, ВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ СТУДЕНАТА

Испуњењем предиспитних обавеза и полагањем завршног испита студент може остварити највише 100 поена. Предиспитне активности у структури коначне оцене носе 40 поена, а завршни испит 60 поена. Испит се сматра положеним ако је збир поена остварен кроз предиспитне обавезе и завршни испит 51 и више поена, под условом да је студент на завршном испиту Остварио 30,6 од 60 поена (51%).

Правилником о начину полагања испита и оцињивању дефинисано је да се коначна оцена изводи према скали:

Остварени број поена	Оцена
51-60	6
61-70	7
71-80	8
81-90	9
91 и више	10

Предиспитне активности студената:

Током семестра студент може остварити максимално 40 поена на предиспитним активностима које обухватају активности на часу, један тест и један колоквијум. Тест се састоји од 5 затворених питања са понуђеним једним потпуним и тачним одговором. Сваки потпун и тачан одговор вреднује се са по 2 поена, односно тест се вреднује са максимално 10 поена. Време трајања теста је 20 минута. Број поена на тесту може бити коригован поенима оствареним кроз активности студената на часовима предавања и вежби, максимално до 5 поена, али тако да збир поена са теста и по основу активности не може бити већи од 10. Број остварених поена на Тесту (коригованих за поене остварене активностима) наставник или сарадник који изводи часове вежби обавезно уписује у индекс. **За ову врсту предиспитних активности не може бити организована надокнада (поправни).**

Трећа врста предиспитних активности - Колоквијум садржи искључиво методолошке задатке и максимално се вреднује са 30 поена. У структури колоквијума су две врсте захтева:

- први захтев је да се на основу датих података састави почетни Биланс стања – исправно припремљен биланс стања вреднује се са 4 и
- други захтев је да се на бази састављеног биланса отворе Дневник и Главна књига (1+1 поен) и да се прокњиже међусобно повезане економске промене које се вреднују са по 2 поена.

Време трајања колоквијума је 75 минута.

Ако је студент задовољан успехом (бројем поена) оствареним на Колоквијуму наставник или сарадник који изводи часове вежби остварене поене обавезно уписује у индекс. У описаној ситуацији студент не мора да ради први методолошки део који се добија заједно са Завршним испитом већ му се за тај део рачуна број поена остварених на Колоквијуму (односно на број поена остварених на Колоквијуму додају се поени остварени на Завршном испиту). Ако студент не приступи упису поена остварених на Колоквијуму у за то дефинисаном року сматраће се да није задовољан оствареним резултатом и да не жели да му тај резултат буде укључен у извођење оцене остварене на Завршном испиту. У сваком испитном року студенти који желе могу да раде и Поправни колоквијум (уколико нису поене са претходног колоквијума већ уписали у индекс).

Завршни испит:

Завршни испит из Финансијског рачуноводства полаже се писмено, траје **95 минута**, али с **обзиром да се студентима омогућава да у сваком испитном року полажу Поправни колоквијум укупно време трајања је 170 минута**. Завршни испит вреднује се са максимално 60 поена. Састоји се из методолошког и теоријског дела. Методолошки део обухвата следеће захтеве: да се стања дата на релевантним рачунима пренесу и дневник и главну књигу, да се хронолошки и систематски прокњиже дате економске промене и да се обрачуна и прокњижи периодични резултат (уз коришћење једног од метода обрачуна). Методолошки део Завршног испита вреднује се укупно са 20 поена. Структура теоријског дела завршног испита је: 5 питања затвореног типа при чему је међу понуђеним одговорима само један потпун и тачан – сваки потпун и тачан одговор вреднује се по 2 поена и 5 питања отвореног типа – потпун одговор на свако питање вреднује се са по 6 поена. Завршни испит се сматра положеним уколико је студент остварио минимум 30,6 од 60 поена колико се укупно вреднују методолошки и теоријски део Завршног испита.

VI ЛИТЕРАТУРА

- 1) Шкарић Јовановић, К., (2023), Финансијско рачуноводство, Економски факултет, Београд, од стране 3 до стране 351.
- 2) Јовић Д., Мирковић Д., Поповић С. и Радић С. (2023), Збирка задатака из Финансијског рачуноводства, Економски факултет Београд
- 3) Допунски материјали доступни на сајту Економског факултета Универзитета у Београду на МООДЛЕ платформи – страница предмета за 2023. годину.

VII НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ

Наставник	Имејл адреса	Пријем	Кабинет
др Даница Јовић, доцент	danica.jovic@ekof.bg.ac.rs	четвртак од 15.45 до 17.45	707
др Војислав Секерез, ванредни професор	vojislav.sekerez@ekof.bg.ac.rs	среда од 12.00 до 14.00	412
др Синиша Радић, доцент	sinisa.radic@ekof.bg.ac.rs	среда од 14.00 до 16.00	243
мс Маја Рибич	maja.ribic@ekof.bg.ac.rs	среда од 14.00 до 16.00 и четвртак од 12.00 до 14.00	709
Божана Брајић	bozana97@gmail.com		428
Филип Вуловић	vulovicfilip18@gmail.com		428

У Београду,
22. јануара 2023. године

Предметни наставници

Даница Јовић
Војислав Секерез
Синиша Радић